

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ DĚKOVAL ZA POMOC PŘI POVODNÍCH 2002 V SENÁTU

Týden před Štědrým dnem v loňském roce vypadala Praha velmi malebně. Sněhový poprašek nabítil střechy malostranských paláců a budov. Historický Rytířský sál Valdštejnského paláce v Praze na Malé Straně - dnes sídlo Senátu Parlamentu ČR - zaplnili do posledního místečka dne 17. 12. 2002 účastníci slavnostního setkání spojeného s poděkováním Českého

červeného kříže za pomoc při loňských ničivých povodních. Záštitu nad tímto setkáním převzal předseda Senátu ČR **Petr Pithart**, kterému však onemocnění znemožnilo osobní účast.

Vedle sebe usedlo 90 členů a dobrovolníků ČČK spolu se zástupci 40 nejvýznamnějších sponzorů. Mezi čestné hosty patřili 3 velvyslanci - USA, Kanady a Nizozemí, a dále představitelé partnerských národních společností Červeného kříže ze Slovenska, Německa a Švýcarska.

V čele sálu zasedli spolu se sekčním ředitelem Senátu ČR **Janem Vodrážkou** představitelé Českého červeného kříže: prezident ČČK **MUDr. Zdenko Vlk, CSc.**, oba viceprezidenti ČČK **RNDr. Marek Jukl, PhD.** a **Bc. Jana Chaloupecká** a ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**.

Slavnostní setkání zahájila a moderovala vedoucí úseku vnitřních vztahů Úřadu ČČK **Helena Jůzlová**. Hlavní projev, v němž zhodnotil podíl ČČK na pomoci postiženým povodněmi v roce 2002, přednesl ředitel

Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**, který společně s prezidentem ČČK **MUDr. Zdenko Vlkem, CSc.** také všem přítomným předal grafický list "Poděkování ČČK".

O hodnotný kulturní program se již tradičně v Senátu ČR postaral dětský pěvecký soubor "Klíček" z Chrudimi.

Mgr. Josef Švejnoha

VIKTORIE ŠPIDLOVÁ ČESTNOU PREZIDENTKOU ČČK

S potěšením můžeme oznámit i všem čtenářům *Novin Červeného kříže*, že manželka předsedy vlády ČR **Viktorie Špidlová** přijala nabídku ČČK, aby se stala **čestnou prezidentkou Českého červeného kříže**. Tato funkce tak byla po více než 50 letech od dob Hany Benešové opět poprvé obsazena. Stalo se tak samozřejmě i poprvé od vzniku ČR a za existence samostatného Českého červeného kříže. Rozhovor s Viktorií Špidlovou přinášíme v tomto čísle *Novin ČČK* v pravidelné rubrice „Náš host“ na str. 5.

ONDŘEJ SUCHÝ A ČERVENÝ KŘÍŽ

Publicistu a výtvarníka Ondřeje Suchého potkáte teď spíše na Kokoříně nežli v Praze. Poslední léta žije se svou ženou Johanou v Šemánovicích u Mělníka a tak se není čemu ani divit. "Na Prahu jsem alergický a zajíždím tam opravdu jen sporadicky," přiznal Ondřej v úvodu našeho povídání v Nostalgické myši. Ve vedlejším sále šemánovického společenského minicentra, jak bylo toto neobvyklé kulturní zařízení pojmenováno, se právě připravovalo další natáčení oblíbeného pořadu Českého rozhlasu "Nostalgické muzeum zábavy", který pro něj pan Suchý už čtyři roky připravuje a moderuje.

Redakce *Novin ČČK*: "Co se Vám vybaví, když slyšíte o Červeném kříž?"

Ondřej Suchý: "S Červeným křížem přicházím poměrně často do kontaktu.

Před časem jsem se zúčastnil benefičního programu a jedné dražby výtvarných děl ve prospěch postižených záplavami, které pořádal. Na mnoha místech republiky při povodních Čer-

vený kříž pomáhal. Jeho znak je vidět tam, kde je ho potřeba! Lidé se na něj mohou spolehnout, a to je fajn. Podpořil jsem několik dobročinných akcí a setkal se tam s mnoha svými kolegy... Charitě se učíme. Ještě před několika málo lety to byla u nás věc dosti abstraktní. Dnes je naštěstí už mezi námi hodně těch, pro které pomoc a charita, nejsou jen prázdná slova a gesta.

Červený kříž, to je pro mě bezpříspěvkové dárcovství krve, v jehož organizování má nezastupitelné místo. Hluboce se skláním před pravidelnými dárci, kteří to berou jako součást svého života. Musejí prostě pomáhat! Děje se tak i u nás v Českém rozhlasu, několikrát za rok, a já pokaždé žasnu, kolik lidí darovat krev přichází. Kloboúk dolů před všemi! Já sám jsem, bohužel, nemohl nikdy krev darovat a byl jsem spíš její konzument... Snažím se proto pomáhat jinak a jinde."

Text a foto Otto Lokaj

DESET LET OD VZNIKU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

V tomto roce, v roce 2003, vzpomeneme již desátého výročí vzniku Českého červeného kříže. Po převratných změnách roku 1989, po zániku Československa v roce 1992, je v roce 1993 ustavena nová národní společnost Český červený kříž. Je to následek a logické vyústění změn v politickém i ekonomickém životě společnosti.

Před deseti lety jsme zahájili **nezbytný proces demokratizace, decentralizace uvnitř naší organizace**, snažili jsme se a snažíme se nalézt co nejefektivnější způsob jejího fungování. Předpokládá to nalézt aktivity a programy potřebné pro naše občany a zajistit jejich kvalitní a efektivní realizaci. **Cílem je vytvořit moderní, akceschopnou a nezávislou národní společnost Českého červeného kříže, která je schopná poskytnout pomoc potřebným.** Národní společnost, která svými výsledky získává uznání a podporu občanů, podnikatelů, státní správy i zahraničních partnerů.

Jak se nám to dařilo v uplynulých deseti letech? Dařilo, ale pomalu. Přesto musíme zaznamenat **rozšíření aktivit ČČK, upevnění postavení ČČK u veřejnosti, v jednání se státní správou.** Naše ústřední orgány a představitelé ČČK jsou vnímáni pozitivně a přijímáni nejvyššími představiteli státu jako partneři pro spolupráci. Obdobné vztahy spolupráce byly navázány v některých okresech. Škoda, že v současné době změn územního uspořádání, budou muset představitelé našich OS ČČK vytvářet pracně nové vztahy. Snad to již půjde lépe, protože za sebou máme dobré výsledky práce.

Samozřejmě, že ne vše se nám podařilo. **Musíme zvýšit naše příjmy a účelně snížit náklady. Musíme se zaměřit na získávání schopných lidí - funkcionářů, pracovníků, dobrovolníků.** A musíme se také naučit ctít i uvnitř ČČK pravidla demokracie, ale také daná pravidla organizace a někdy i slušnosti.

Žijeme ve složité době. V době vytváření nové společnosti, nových vztahů, pravidel. Žijeme v době vytváření nové rovnováhy v lidské společnosti. ČČK, všichni jeho členové, funkcionáři, pracovníci by svými postoji a především činy a prací měli být příkladem ostatním. **Silnou, akceschopnou a uznávanou národní společnost Českého červeného kříže vytvoříme jen trpělivou a kvalitní prací všichni společně, to znamená jednotni.** Uplynulých deset let položilo velmi dobrý základ. Pokračujme prosím.

V závěru minulého roku jsme jednali s paní Viktorií Špidlovou, manželkou premiéra České republiky PaedDr. Vladimíra Špidly. Paní Špidlová se velmi zajímala o současné cíle a výsledky ČČK a vyslovila souhlas se jmenováním čestnou prezidentkou ČČK. Je připravena podporovat a pomáhat ČČK v rámci svých možností. I tato skutečnost je významným pozitivním mezníkem pro ČČK při jeho vykročení do dalšího desetiletí.

Děkuji Vám všem, kteří jste přispěli svojí prací k úspěchům uplynulých deseti let a všem přeji mnoho zdraví a sil do let dalších.

JUDr. Jiří Procházka
ředitel Úřadu ČČK

ZAHRA NIČNÍ AKTIVITY ČČK

NÁVŠTĚVA Z NĚMECKÉHO ČK

Dne 25. 11. 2002 navštívil Úřad ČČK vedoucí humanitárních operací Německého ČK pro Evropu a Jižní Ameriku **Achim Müller**. Jednal s ředitelem Úřadu ČČK

JUDr. Jiří Procházka a následně i s dalšími vedoucími úseků Úřadu ČČK o pomoci NČK postiženým letošními povodněmi v ČR, ale také o realizaci společných projektů NČK a ČČK "Příprava na katastrofy" a "První pomoc" v roce 2003.

VÝZNAMNÉ ZASEDÁNÍ V PRAZE

Dne 30. 11. 2002 zasedal v Praze **mezinárodní Výbor pro přípravu Evropských soutěží v první pomoci /FACE/**. Praha byla pro jeho zasedání vybrána proto, že se právě zde v roce 2003 uskuteční příští ročník této prestižní soutěže. Zástupci ČČK na tomto zasedání - druhá viceprezidentka ČČK **Bc. Jana Chaloupecká**, zástupce ČČK v Evropské komisi pro první pomoc **ing. Pavel Štajer** a tajemník českého Řídicího výboru pro FACE 2003 **ing. Petr Pařík** - informovali o stavu příprav FACE 2003 v Praze.

V PRAZE JEDNAL YVES PETERMANN

Při svém pobytu v ČR jednal dne 10. 12. 2002 s ředitelem Úřadu ČČK

JUDr. Jiří Procházka zástupce Regionální delegace Mezinárodního výboru Červeného kříže v Budapešti **Yves Petermann** /rozhovor s ním jsme přinesli v Novinách ČK č. 1/2002/. Na programu jednání byla zejména aktivní role při šíření mezinárodního humanitárního práva v ČR.

OCENĚNÍ PRO ČČK Z ITÁLIE

V Novinách ČK č.3/2002 jsme stručně informovali o tom, že ČČK obeslal svými exponáty mezinárodní výstavu vyznamenání a propagačních materiálů z oblasti bezpříspěvkového dárovcství krve pořádanou v italské Bologni. Výstava byla úspěšná a ČČK obdržel i písemné ocenění - diplom - za účast na této výstavě.

ČČK NA SEMINÁŘI V BUDAPEŠTI

Regionální delegace Mezinárodní federace ČK a ČP uspořádala dne 23. 11. 2002 v Budapešti 1-denní seminář na téma **"Problém psychologické podpory při katastrofách"**. Za ČČK se tohoto semináře zúčastnil pracovník úseku odborných činností Úřadu ČČK **ing. Petr Pařík**. Seminář přinesl prospěšnou výměnu zkušeností k této, i u nás zatím poněkud opomíjené, problematice.

Pacient u lékaře: "Pane doktore, trpím strašným komplexem méněcennosti." -
"Uklidněte se, ve vašem případě to rozhodně není komplex".

VÝKONNÁ RADA ČČK 7. 12. 2002

Výkonná rada ČČK na tomto svém zasedání projednala a schválila další **průběžnou zprávu o čerpání povodňového účtu Fondu humanitní ČČK a o realizaci pomoci**, dále časový plán zasedání VR ČČK, Komor ČČK a Shromáždění delegátů ČČK na rok 2003 a rámcový návrh plánu činnosti ČČK na rok 2003.

Dále schválila **nový systém výuky první pomoci v ČČK** a dvě nové normy znalostí první pomoci - "Školitel ČČK" a "Zdravotník ČČK - Junior". Schválila rovněž postup při organizování soutěží ČČK v první pomoci v roce 2003, změny názvů v systému Studijních středisek ČČK v souvislosti se zrušením okresů. Také schválila návrh na udělení medaile Florence Nightingalové, návrh na mimořádné udělení zlaté medaile prof. Janského a zahraniční cestu představitelů Mládeže ČČK.

Výkonná rada ČČK jednomyslně schválila manželku předsedy vlády **Viktorii Špidlovou za čestnou prezidentku ČČK**.

V rámci informačních zpráv vzala VR ČČK na vědomí informace o školeních první pomoci v roce 2002, o předávání Zlatých křížů mnohonásobným BDK v roce 2002 a o realizovaných školeních velitelů HJ ČČK a ředitelů ÚOS ČČK v rámci společného projektu Německého ČČK a ČČK. Dále vzala na vědomí zprávu o činnosti Úřadu ČČK za uplynulé období, přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky, podkladový materiál ČČK k problematice sociálního začleňování, informace předsedkyně Dozorčí rady ČČK a informace o plnění dohody mezi Ministerstvem financí - Generálním ředitelstvím cel a ČČK a o přípravě rozpočtu ČČK na rok 2003.

SEMINÁŘ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU ČČK

Dne 28. 11. 2002 se v Praze uskutečnil seminář krizového managementu ČČK. Zahájil jej ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**, hlavním lektorem byl delegát Německého ČČK v ČR **Roland Albert**. Semináře se zúčastnili členové Ústředního krizového štábu ČČK a předsedové Krajských koordinačních rad ČČK, kteří měli možnost seznámení se zkušenostmi z práce krizových štábů Německého ČČK i v porovnání se zkušenostmi z letošních povodní.

JEDNÁNÍ O PROSPĚŠNÉ SPOLUPRÁCI

Spolupráce **Červeného kříže a hasičů** patří k dobrým tradicím v této zemi. Již za první republiky ve 20. a 30. letech minulého století tvořil ČSČK společně s hasiči tzv. samaritské stráže a zejména na menších obcích obě organizace mnohdy zajišťují dodnes hlavní společenský život.

I s přihlédnutím k této tradici pozval náměstek ministra vnitra a generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR **gen. ing. Miroslav Štěpán** zástupce ČČK na svou poradus s vedením GR HZS ČR a předsednictvem Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Vedoucí úseku odborných činností

Sejdou se dva lékaři, kteří spolu kdysi studovali. Ten, který přijel mercedesem, říká: "Já jsem se specializoval na gynekologii". Lékař z mopedu smutně konstatuje: "To víš, kdo si dá dneska vyškrábnout oko !"

Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha** tak měl dne 3. 12. 2002 možnost představit ČČK a jeho současné úkoly a nabídnout profesionálním i dobrovolným hasičům spolupráci jak v oblasti přípravy na katastrofy, tak zejména při výuce první pomoci.

DOHODA ČČK S CIZINECKOU POLICIÍ

V Praze byla dne 8. 11. 2002 podepsána **Dohoda o poskytování humanitární pomoci cizincům, kteří učinili prohlášení o úmyslu požádat o azyl v ČR**. Dohodu podepsali ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** a zástupce ředitele Cizinecké a pohraniční policie ČR **Ing. Tomáš Hytych**.

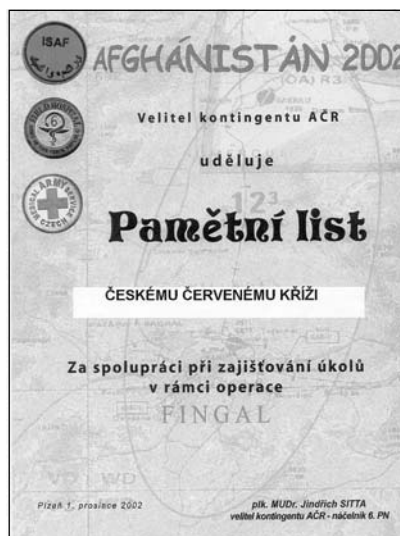
KOMORY ČČK ZASEDALY

Dne 16. 11. 2002 zasedala v Praze za řízení své předsedkyně a druhé viceprezidentky ČČK **Bc. Jany Chaloupecké** Česká komora ČČK. Zabývala se především hodnocením pomoci ČČK při letošních povodních, informacemi z jednání Výkonné rady ČČK a z činnosti Úřadu ČČK.

O týden později - 23. 11. 2002 - se v Přerově uskutečnilo zasedání Moravskoslezské komory ČČK s obdobným programem. Zasedání komory řídil její předseda a první viceprezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph.D.**

OCENĚNÍ ČČK OD MINISTERSTVA OBRANY

Na slavnostním shromáždění v Plzni dne 2. 12. 2002 se po návratu z půlroční mise v Afghánistánu sešli příslušníci **6. Polní nemocnice Armády ČR**. Z rukou jejího náčelníka **plk. MUDr. Jindřicha Sitty** převzal **JUDr. Jiří Procházka**, ředitel Úřadu ČČK, **Poděkování za úspěšnou spolupráci**. K tomuto ocenění představiteli ČČK blahopřáli jak předseda Senátu ČR **Petr Pithart**, tak ministr obrany **Jaroslav Tvrdík**.

VYSOKÁ VYZNAMENÁNÍ ČČK UDĚLENA

Jako každým rokem v předvánoční době se dne 10. 12. 2002 zasedací síň Úřadu ČČK v Praze proměnila v místo, kde se předávají nejvyšší vyznamenání ČČK "**Za obětavou a záslužnou práci I. stupně**" a ocenění "**Za záchranu života**". Slavnostní akci řídila vedoucí úseku vnitřních vztahů Úřadu ČČK **Helena Jůzlová**. V úvodním projevu k pozvaným účastníkům jejich dlouholetou obětavou práci a statečné osobní činy vedoucí k záchraně života vysoce ocenil ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**.

13-letý **Ondřej Džian**

Z jeho rukou a z rukou prezidenta ČČK **MUDr. Zdenko Vlka, CSc.** převzalo nejvyšší vyznamenání ČČK **16** dlouholetých a obětavých funkcionářů ČČK a ocenění "**Za záchranu života**" pak **20** záchránců lidských životů. Celá akce se těšila značnému zájmu sdělovacích prostředků. Předávání vysokých vyznamenání ČČK zakončil malý kulturní program.

JEDNÁNÍ S NÁMĚSTKEM MINISTRA VNITRA

Dne 18. 12. 2002 navštívili ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** a vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha** náměstka ministra vnitra a generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR **gen. ing. Miroslava Štěpána**. Bylo o čem jednat - zkušenosti z ničivých povodní 2002, jak zlepšit přípravu na katastrofy, co udělat lépe ve vzájemné spolupráci, co může nabídnout ČČK a naopak co z činnosti ČČK může podpořit Ministerstvo vnitra.

V LIBERCI ČČK ŠKOLÍ VOJÁKY

Na základě zájmu vojáků 11. praporu chemické ochrany Armády ČR zorganizovalo Školící středisko OS ČČK Liberec speciální školení pro tým 15-ti zájemců, převážně vojáků z povolání, kteří se připravují na účast v zahraničních misích. Účastníci absolvovali školení dobrovolně na základě svého zájmu, tedy mimo výcvikový program, ve svém volném čase a po náročných dvanáctihodinových službách - věc jině nevídaná a neobvyklá.

Školení vyvrcholilo závěrečným praktickým cvičením, kdy měli účastníci za úkol řešit čtyři situace z bojového prostředí /civilista zasažený ostřelovačem, výbuch protipěchotní miny, výbuch v budově a útok na řidiče vozidla/ a tři situace z běžného života /infarkt, cyklista po pádu a popálené dítě/. Cvičení se konalo v areálu dolních kasáren za velkého zájmu sdělovacích prostředků.

Pro lektory Školícího střediska a praktikantry Mládeže ČČK bylo toto školení tvrdým oříškem: spojit standardní Základní normu zdravotnických znalostí, která se běžně vyučuje, s požadavky vojáků, nebylo lehké. Ale soudě podle reakcí účastníků bylo toto školení úspěšné - natolik, že pravděpodobně bude následovat další.

Martin Fryč, zdravotnický instruktor ČČK, Liberec

ÚSPĚŠNÁ AKADEMIE TŘETÍHO VĚKU V ÚPICI

Aktivní MS ČČK Úpice v okrese Trutnov se zapojuje do všech akcí Českého červeného kříže a úspěšně spolupracuje i s dalšími občanskými sdruženími.

Dnes se chceme blíže zmínit o Akademii třetího věku, kterou v Úpici pro seniory pořádá ve spolupráci s Domem kultury Trutnov. Letos probíhá její již neuvěřitelný 10. ročník. Nic není zadarmo a tak účastníci Akademie platí zápisné 50,- Kč. Za to se jim dostává každých 14 dní možnost vyslechnutí přednášky a následující besedy se špičkovými odborníky na zajímavá témata.

Nahlédli jsme do podzimního programu, v němž se to mezi lektory jen hemžilo profesory a docenty na témata jakými jsou: Česká kultura v meziválečném období, Karel Čapek novinář, Osobnosti českého divadla, Indické rostliny v lékařství, Krize a předpoklady nástupu fašismu v Německu k moci, aj.. Týden před vánočními svátky je zařazeno odlehčující předvánoční odpoledne.

O Akademii třetího věku je v Úpici neobvyklý zájem. Pravidelně se jí zúčastňuje přes 50 lidí a řada z nich někdy dosti složitě dojíždí z okolních obcí. Poděkování patří MS ČČK v čele s obětavou nestárnoucí bývalou předsedkyní Věrou Hájkovou.

V Kladně oceňovali mnohonásobné BDK

Celkem 49 bezpříspěvkových dárců krve z kladenského okresu převzalo v závěru loňské-

ho roku zlaté medaile prof. Jana Janského za 40 uskutečněných bezplatných odběrů krve.

Slavnostní předávání se uskutečnilo ve dvou dnech, neboť do kladenské obřadní síně se na jednu takový počet lidí prostě nevejde. Vysoké ocenění spolu s květinami a drobnými věcnými dárky přebírali ocenění BDK z rukou představitelky OS ČČK Kladno - předsedkyně Stanislavy Klicmanové-Maříkové a ředitelky Úřadu OS ČČK Kladno Milady Kolské. Slavnostní ocenění bylo zakončeno společnou večeří v kladenské restauraci Na náměstí.

JANSKÉHO MEDAILE PRO BDK V JINOČANECH

Jinočany jsou malá obec na okrese Praha-západ, ležící těsně za hranicemi Prahy. Mají 816 obyvatel, kteří zde převážně jen bydlí, ale za prací dojíždějí do hlavního města. Povídali jsme si o tom s nedávno opět zvoleným starostou obce Jindřichem Galertem.

Neuvěřitelné je, že z těchto 816 obyvatel je plných 140 bezpříspěvkovými dárci krve. Najdete zde i tzv. rodinné dárcovství krve, kdy krev pravidelně dávají otec a syn či manželé. Čtyřikrát ročně se v obci koná hromadný odběr krve, na který se pokaždé dostaví 60-70 dárců. Tyto hromadné odběry provádějí v Jinočanech již 10 let a zajiždí sem na ně z transfuzní stanice ze Všeobecné fakultní nemocnice z Prahy.

Jubilejní 40. hromadný odběr se konal dne 6.12. 2002 a pozval nás na něj zdejší praktický lékař MUDr. Karel Linhart, který je současně místostarostou Jinočan. Pan doktor díky své přirozené autoritě mezi svými pacienty je nejen léčí, ale je v Jinočanech a přilehlých obcích organizátorem a propagátorem bezpříspěvkového dárcovství krve. On to byl, kdo získal oněch 140 BDK, v jeho soukromé ordinaci se konají hromadné odběrové dny, on ze svých prostředků doplňuje pro dárcy občerstvení a dokupuje drobné dárky. Je příkladem pro ostatní lékaře a proto jsme rádi přijali jeho pozvání.

Využili jsme své přítomnosti v Jinočanech i k tomu, abychom po hromadném odběru před slavnostním obědem v místní restauraci Mlýnský domov předali 36 bronzových, stříbrných a zlatých Medailí dr. Janského. Medaile předávali první viceprezident ČČK RNDr. Marek Jukl, Ph.D., ředitel Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka a samozřejmě starosta obce Jindřich Galert.

ŽENA SE ZLATÝM KŘÍŽEM

Paní Pavla Tomášková ze severomoravské Polanky nad Odrou patří k lidem, pro které se pravidelné návštěvy transfuzní stanice staly samozřejmou součástí života. V roce 2000 získala od ČČK Zlatý kříž 3. třídy za 80 bezplatných odběrů krevní plazmy a nedávno si na své konto mnohonásobného dárce krve připsala již 100. odběr.

"Nikdy jsem zvlášť nepřemýšlela o tom, proč to dělám. Nejvíce snad pro příjemný a hřejivý pocit, že můžu někomu pomoci. Jsem zaplatpánbůh zdravá a dokud to půjde, budu pokračovat. Nevidím na tom nic mimořádného," říká skromně Pavla Tomášková, která loni v prosinci oslavila čtyřicítku.

Poprvé se do Krevního centra v Ostravě-Porubě vydala v roce 1992 s manželem, dlouholetým dárcem krve. Odběry plné krve jí ale nedělaly dobře. Točila se jí hlava a cítila se vyčerpaně. "Mám v krvi málo železa, proto chodím darovat plazmu. Tělo se s tím lépe vypořádá," vysvětluje. Protože odběry plazmy probíhají 5x během 3 měsíců, dá se jich za rok absolvovat i 15. Jak přiznává, nejednou si od lidí vyslechla, že je blázen. Nad podobnými názory však jen mává rukou. V altruismu jí posiluje i její práce ve Fakultní nemocnici s poliklinikou v Ostravě, kde coby řidička vysokozdvíženého vozíku a tahače rozváží po odděleních jídlo a zdravotnický materiál. Zblízka se tak setkává s utrpením pacientů. Zvláště nemocné malé děti jí berou u srdce a utvrzují jí v tom, že dárcovství plazmy je to nejmenší, co může pro nemocné udělat.

„ Nikdo z nás neví, kdy bude on sám nebo někdo z jeho blízkých krev potřebovat,“ míní paní Pavla. "A taky ten den volna není k zahoezení," směje se šibalsky matka tří dětí. Její krevní skupinou jsou prý lidé, kteří jsou upřímní, vstřícní a se smyslem pro humor. V kondici se paní Pavla udržuje hlavně jízdou na kole. Denně šlape do pedálů při cestě do práce a zpět a ujede tak na 30 km. Miluje přírodu a turistiku. Jak stonásobná dárkyně plazmy s úsměvem dodává, Zlatý kříž má sice doma v šuplíku, ale návštěvám jej ukázat nezapomene.

Anna Prokopová, členka OVR ČČK Ostrava

Pan Procházka odchází z ordinace a říká si sám pro sebe: "Tak nevím, jak to ten doktor myslel, když říkal, abych dělal malé procházky?"

NÁŠ HOST

VIKTORIE ŠPIDLOVÁ

Pozvání k malému rozhovoru tentokrát přijala nová **čestná prezidentka Českého červeného kříže**, manželka předsedy vlády ČR, **Viktorie Špidlová**. Ochetně odpověděla na naše otázky.

Otázka: "Dlouhá léta bydlíte s manželem v Jindřichově Hradci. Jak byste hodnotila působení zdejšího Oblastního spolku ČČK?"

Odpověď: "Jako členka městského zastupitelstva v Jindřichově Hradci vím, že zdejší Červený kříž velmi aktivně pomáhá např. při loňských povodních. Setkala jsem se i s tím, že se zde konají krajské i republikové soutěže dětí i dospělých v první pomoci. Protože nejsem a nebyla jsem členkou ČČK, podle mého pohledu zvenčí myslím, že pracuje docela dobře."

Otázka: "Se kterou z řady aktivit ČČK jste již v minulosti Vy osobně přišla do kontaktu? Absolvovala jste např. nějaké školení první pomoci a musela jste nabyté znalosti již někdy v praxi použít?"

Odpověď: "Předloni na podzim jsme měli v jindřichohradecké knihovně školení první pomoci, kdy jsme se učili na "Andule" /resuscitační loutka - pozn.red./ základy první pomoci a umělé dýchání. Školil nás člen ČČK pan Otakar Stavinoha a mám z tohoto kurzu osvědčení. Ještě jsem neměla příležitost tyto znalosti využít v praxi a doufám, že se mi hned tak nenaskytne.

Nejsem si totiž vůbec jistá, zda bych si ve stresu a v krizi vzpomněla na to, co jsem se naučila

uměla to správně použít. V dětství jsem byla členkou zdravotní hlídky a pokud si dobře vzpomínám, vyhráli jsme tenkrát soutěž. To mi bylo asi 12 let."

Otázka: "Ke které činnosti ČČK máte svým založením a životní filozofií nejbližší?"

Odpověď: "Protože mám poměrně silně vyvinuté sociální citění, tak ze širokého spektra činností ČČK mám určitě nejbližší k jeho sociální činnosti."

Otázka: "Vaší předchůdkyní ve funkci čestné prezidentky ČČK byla Hana Benešová. Jakou máte o této funkci představu? V čem byste mohla a chtěla ČČK pomoci?"

Odpověď: "Nikdy jsem nebyla čestnou prezidentkou čehokoli, takže spíše než bych prezentovala vlastní představu, očekávám od ČČK, který mě o prezidentství požádal, představu jejich."

Vzhledem k tomu, že ČČK uznávám jako organizaci velmi prospěšnou těm nejpotřebnějším, která za léta své existence vykonala velký kus záslužné práce, rozhodla jsem se tuto čestnou funkci přijmout a budu nápomocna, kde bude potřeba a dovoluji mi to mé časové možnosti. Myslím si, že bych mohla být ku prospěchu třeba v navazování některých kontaktů."

Otázky kladl Mgr. Josef Švejnoha

ÚSPĚŠNÁ VÝSTAVA O MUDR. IVANU HÁLKOVÍ

V podvečer dne 7. 11. 2002 zaplnilo více než 100 zájemců do posledního místa přednáškový sál **Pedagogického muzea J. A. Komenského** v Praze. Všichni přišli na vernisáž výstavy "**Ivan Hálka a jeho cesta životem**", která se konala jako vyvrcholení akcí k letošního **130. výročí** narození velké osobnosti společných dějin Čechů a Slováků, syna významného českého básníka Vítězslava Háška a také předsedy ČSČK na Slovensku.

Výstavu společně připravily spolu s pořádajícím muzeem **Společnost MUDr. Ivana Háška** ve spolupráci se Slovensko-českým klubem. Vernisáž zahájil ředitel Pedagogického muzea J. A. Komenského **Ing. Ludevít Emanuel**, moderátorské role se ujala předsedkyně Slovensko-českého klubu **Nadja Vokušová**. Význam výstavy podtrhl svou osobní účastí, vystoupením a převzatou záštitou velvyslanec Slovenské republiky v ČR **Ladislav Ballek**. Projev o životě a díle MUDr. Ivana Háška přednesl vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha**, ukázky z jeho díla pak slovenský herec **Mgr. Richard Trstfan**. Hluboký kulturní zážitek účastníků vernisáže umocnilo vystoupení sólistky opery Národního divadla v Praze **Nadi Šormové**. Mezi přítomnými hosty zasedla i vnučka MUDr. Ivana Háška, významná česká herečka, **Jana Štěpánková**.

Život a dílo MUDr. Ivana Háška byly na výstavě prezentovány na více než 20 panelech a dalších cenných exponátech. O úspěšnou výstavu se nejvíce zasloužil obětavý předseda Společnosti MUDr. Ivana Háška - **MUDr. Juraj Szántó**, jemuž patří velké poděkování.

TONÍK Z KLATOV SE LOUČIL

Po 16 letech poctivé a obětavé práce se koncem loňského roku loučil dlouholetý ředitel Úřadu OS ČČK Klatovy **Antonín Stankovský**.

Na ještě Československý červený kříž nastoupil v roce **1986**, ještě ve zcela jiných podmínkách. Úspěšně přežil transformaci ČČK a Klatovy se staly jedním ze 3 okresů v ČR, kde dnes úspěšně funguje např. **dopravní zdravotní služba ČČK**. Dokázal prosadit na základě smlouvy s transfuzní stanicí takovou spolupráci při organizaci odběru krve, že přináší ČČK kromě množství práce i nezanedbatelné finanční prostředky. Po celé republice jsou známá součinnostní cvičení s partnery z Německého ČK ze sousedního Regenu. Díky jeho aktivitě je ČČK v okrese uznávanou součástí Integrovaného záchranného systému, což potvrdily i loňské povodně. O jeho obětavosti svědčí skutečnost, že zatímco organizoval pomoc zatopeným obcím na Klatovsku, došla voda i na Úřad OS ČČK i do jeho bydliště, kde zůstalo pod vodou i jeho vlastní auto.

Toník Stankovský patřil mezi ředitele Úřadů OS ČČK - rebelanty a oponenty. O své práci i práci druhých přemýšlel a nebal se nikdy veřejně říci svůj názor, i když nemusel vždy znít všem příjemně. I za to jsme si ho vážili.

Dne 9. 12. 2002 mu přijel za jeho dlouholetou práci pro ČČK poděkovat do Klatov ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**.

Mgr. Josef Švejnoha

Na nemocniční chodbě visel tento plakát: "Prosím vás, buďte vlídní na náš personál. Šhání se mnohem hůř než pacienti!"

NORSKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Norský červený kříž je jednou z nejstarších národních společností ČK na světě. Založil ji již v roce **1865** tehdejší norský předseda vlády **Frederic Stang**. Norské královské ministerstvo obrany uznalo Norský ČK v roce **1907**.

Dnes Norský ČK sdružuje **225.000** členů. Organizačně je členěn na **20** regionálních/krajských/spolků, které se dále člení na oblastní spolky ČK. Nejvyšším orgánem je **Valné shromáždění**, které se koná každé 3 roky. V mezidobí mezi jeho zasedáními řídí činnost tzv. **Národní výbor Norského ČK**, který nahradil dřívější Výkonnou radu a Ústřední radu. Členy Národního výboru jsou prezident, viceprezidenti, ředitel pro pomoc dětem, ředitel Mládeže a další členové.

Veškeré aktivity Norského ČK doma i v zahraničí jsou stanovené Strategií a Ústavou Norského ČK. Patří mezi ně zejména operace pomoci starším a nemocným občanům, pomoc dětem, vězňům, HIV pozitivním osobám, uprchlíkům a imigrantům. Součástí Norského ČK je také Horská služba. Norský ČK je rovněž majitelem 4 rekreačních středisek. Každé z nich má kapacitu 395 míst, která mohou plně využívat jak zdravé, tak hendikepované osoby. Organizuje rovněž rehabilitační a dětské tábory, pořádá kurzy, konference a semináře.

Již od roku **1933** provozuje Norský ČK **krevní transfuzní službu**. Norsko je jednou z

prvních zemí na světě, která zahájila nábor dárců krve, a krevní služby jsou jednou z nejdůležitějších aktivit Norského ČK.

Norský ČK má velmi rozvinuté i zahraniční aktivity a svými projekty poskytuje pomoc národním společnostem ČK a ČP, které se ocitly v nouzi. Jedním z hlavních programů při poskytování této pomoci je i připravenost na katastrofy.

V říjnu 2002 při osobní návštěvě pracovníka ústředí Norského ČK v Praze byla domluvena spolupráce Norského ČK při celosvětové prezentaci historie a současných činností ČČK i s využitím v Československu vydaných poštovních známek s červenokřížskou tematikou.

VÝROČÍ ČÍSLA – ČEŠTÍ LÉKAŘI

VLADIMÍR VONDRÁČEK (23. 2. 1895 - 10. 5. 1978)

Pozdější významný český psychiatr se narodil v Praze. Na české lékařské fakultě promoval v roce 1919. Později se kromě psychiatrie věnoval také neurologii, farmakologii a internímu lékařství a působil na řadě odborných ústavů a klinik lékařské fakulty v Praze.

Hodnost docenta z oboru farmakologie získal v roce 1933. V lednu **1938** byl jmenován **mimořádným profesorem farmakologie** a o rok později mu byla profesura rozšířena o **lékařskou psychologii**. Za druhé světové války pracoval na interním oddělení vinohradské nemocnice a na psy-

chiatrickém oddělení zemského ústavu pro choromyslné.

Po válce působil na psychiatrické klinice prof. Z. Myslivečka. Po jeho smrti až do roku 1970 pracoval ve funkci **přednosta psychiatrické kliniky**. Svými pracemi přispěl zejména k rozvoji **české psychiatrie a farmakologie**, ale publikoval rovněž práce psychologické, z oboru vnitřního lékařství, sexuologie, endokrinologie, díla filosofická a z dějin lékařství / mj. tři svazky "Lékař vzpomíná"/. Byl vynikající jako diagnostik a psychoterapeut. Letos si připomínáme, že uplynulo **25** let od jeho úmrtí.

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

MÝDLO

Lidé se nejdříve myli jenom čistou vodou, případně štávou z různých druhů rostlin. Výroba mýdla byla významným zásahem do hygieny člověka. Začátek používání mýdla byl pravděpodobně výsledkem mytí mastného nádobí horkou vodou společně s dřevěným popelem z kuchyňského ohně. Používal se jak živočišný, tak rostlinný tuk a alkalický roztok se vyráběl z popela dřevěného uhlí.

Začala se vyrábět obyčejná mýdla pro chudší vrstvy obyvatel a vonná mýdla pro bohatší vrstvy. Od **17. století** se již výroba bylinných a vonných mýdel rozšířila po celé Evropě. Kulatá mýdla byla většinou parfémována exotickými oleji a bylinnými pudry. Během 17. a 18. st. se stala nejznámější mýdla vyráběná v Itálii ve městě **Bologna**. Neobsahovala pouze různé druhy drahých olejů, bylin a pryskyřice, ale často i brandy, mandle nebo jiné exotické plody. Poté co ručně vyráběná mýdla uschla a ztvrdla, byla leštěna, zlacena a dále zdobena.

Kvalitní mýdla, nazývaná "**savonnettes**", byla vyráběna také ve Francii. Byla navoněna např. růžovým olejem, pomerančovou vodou nebo dováženými balzámy.

Mýdla měla obvykle lehce zmitou strukturu, která byla vytvářena záměrně ke zlepšení mycího účinku. Speciální mýdla dokonce obsahovala jemně mletý písek a pemzu a byla prodávána jako **mýdla na praní**. Dalším speciálním druhem mýdla byla **mýdla na holení**, charakteristická vysokou pěnovitostí a obsahem bylin změkčujících pokožku.

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

JAK NALÉVAT VÍNO

Číšníci v restauracích a vinárnách by tato pravidla měli znát a dodržovat, ale znáte je také Vy? Přesvědčete se:

- * Při nalévání drží hostitel láhev vždy tak, aby nezakrýval vinětu. Jinak by mohl vzbudit pochybnosti o kvalitě podávaného vína
- * Hostitel nalévá první sám sobě. Jednak aby ochutnal, zda je víno v pořádku, jednak aby případně úlomky korkové zátky skončily v jeho sklenice a nikoli ve sklenkách hostů
- * Poháry se vínem plní jen asi do dvou třetin
- * Při prvním doušku si s hosty přitukneme.

Přítom držíme sklenku vždy za stopku, aby zazvonila

- * Bílé víno podáváme chlazené a sklenky s

ním držíme za stopku i při pití, aby se nápoj neohříval teplem dlaní

- * Červené víno má mít pokojovou teplotu a poháry s ním proto můžeme držet i za kalich
- * Když host pomalu dopíjí, můžeme mu sklenku dolít, a to i bílým vínem, což bylo ještě nedávno podle pravidel společenského chování nepřipustné.

Na kožním oddělení říká pacient: "Jsem prvním milovníkem ve zdejší divadle, pane doktore." - "Mohu vás ubezpečit, že v tomto případě jste prvním milovníkem nebyl!"

OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

ANTONÍN SUM (20. 11. 1877 - 23. 12. 1947)

Narodil se v Městci Králové, studoval na gymnáziu v Litomyšli. Již za studii působil jako místopředseda spolku "Všehrd". Jako mladý právník docházel do rodiny Vojty Náprstka. Zde v něm byl probuzen zájem o sociální otázky a rovněž zájem o Anglii a Ameriku. V roce 1905 se stal tajemníkem pražského primátora a již o rok později zorganizoval českou výstavu v Londýně.

Po první světové válce pracoval ve státním cizineckém úřadu. Později byl vedoucím českého odboru Hooverovy stravovací akce pro podvyživené děti /v Československu tehdy pracovalo 200 komitétů této akce, která zahrnovala přes 503.000 dětí a trvala 1,5 roku/. V USA zorganizoval podporu této akce mezi krajany. V období první republiky pracoval jako přednosta a později

ministrský rada na Ministerstvu zahraničí a jako generální konzul ve Vídni.

Doktor Antonín Sum byl zakladatelem a předsedou Rotary klubu a organizace YMCA v Praze /byl i členem světového výboru YMCA/, zakládal u nás anglické kluby, ale také Studentský domov, byl **místopředsedou Amerického institutu** a také po řadu let **místopředsedou Československého červeného**

kříže, kde byl blízkým spolupracovníkem dr. Alice Masarykové. Připomínáme si, že uplynulo **125** let od jeho narození a **55** let od jeho úmrtí. Zemřel v Praze a pochován je na hřbitově v Dolních Chabrech /Praha 8/.

Vzpomínku na svého otce nám zaslal **JUDr. Antonín Sum, CSc.**, mj. bývalý tajemník českého ministra zahraničí Jana Masaryka.

VÝROČÍ ČÍSLA – SVĚTOVÍ LÉKAŘI

EDWARD JENNER (17. 5. 1749 - 26. 1. 1823)

Anglický lékař se zapsal mezi velikány světové medicíny **objevem vakciny proti pravým neštovicím**.

Narodil se ve vikářské rodině v hrabství Gloucestershire. Již ve 13 letech pomáhal vesnickému ranhojiči, později v nemocnici sv. Jiří v Londýně slavnému chirurgovi J. Hunterovi. Po dokončení nižších lékařských studií se vrátil na venkov.

Při návštěvách venkovských usedlostí si všiml skutečnosti, že děvečky, které prodělaly tzv. kravské neštovice, nikdy ne onemocněly pravými neštovicemi. V květnu **1796** si na os-

miletém chlapci ověřil předpoklad, že přenesením hnisu z kravských neštovic získá člověk trvalou odolnost proti pravým neštovicím. V té době měl již lékařský titul ze skotské univerzity v St. Andrews.

Nová metoda získala označení **vakcinace** /z lat. vacca - kráva/. Jennerovi se postupně dostalo velkého ocenění doma i v zahraničí. Stal se členem Královské lékařské společnosti, získal čestný doktorát na univerzitě v Oxfordu a byl zvolen čestným občanem Londýna. Letos si připomínáme, že uplynulo 180 let od jeho úmrtí.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

UŽITÍ TUKŮ PŘI PŘÍPRAVĚ JÍDEL

Jídlo	Vhodný tuk
mazání na chleba a pečivo pomazánky	máslo, margariny
příprava salátů a majonéz	máslo, margariny
maštění hotových pokrmů	rostlinné oleje
příprava jíšky	máslo, rostlinné oleje, šlehané tuky, margariny
dušení, pečení	pokrmové tuky, máslo, margariny, rostlinné oleje, sádlo
fritování	pokrmové tuky, šlehané tuky
jemné pečivo, cukroví	šlehané tuky, pokrmové tuky, fritovací oleje
piškotové hmoty	margariny, máslo, šlehané tuky, sádlo
krémy a náplně	rostlinné oleje
polevy	margariny, máslo
	pokrmové tuky

/Tuky jsou seřazeny podle vhodnosti použití/.

Lékař kroutí hlavou nad ubohým stavem pacienta a ptá se: "Že vy jste ženatý?"
"Nejsem," vyhrkne pacient, "to já jen tak vypadám!"

NAŠE DESATERO

Zdraví pro všechny v 21. století

Program, který přijala dne 30.10.2002 vláda ČR, mj. obsahuje:

1. Zavést komplexní prohlídky na rakovinu prsu, děložního čípku, tlustého střeva a plic /od roku 2004/.
2. Zavést vyšetřování těhotných žen na vrozené vady už v první třetině těhotenství /2003-2005/.
3. Vybavit školy zdravějším nábytkem, např. židlemi /2003-2005/.
4. Kontrolovat povolenou hladinu hluku a používání laserů na diskotékách /do 3 let/.
5. Zvážit obnovení pravidelných školních zubních prohlídek /2004-2010/.
6. Centrálně sledovat znečištění toků a koupališť /2003/.
7. Zpřísnit zákony, které nařizují používat cyklistické helmy jen na silnicích I. třídy /2004-2006/.
8. Rozšířit počet sportovních hřišť a cyklistických stezek /2003-2005/.
9. Zakázat reklamu na tabák /2003/.
10. Zakázat sponzorování sportovních a kulturních akcí firmami, které vyrábějí tabákové výrobky a alkohol /2003-2005/.

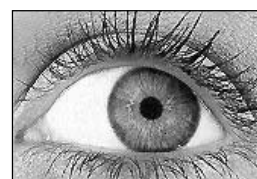
ČČK bude svou zdravotní výchovu tenisopreventivní zdravotnický program podporovat.

PTALI JSTE SE ...

Otázka: Opakovaně mě trápí **ječné zrno** v oku. Rád bych věděl, co jej způsobuje a jaká je před ním obrana?

Jiří N., Náchod

Odpověď: Ječné zrno je stafylokokový absces /dutina vzniklá zánětem a vyplněná hnisem/ drobných mazových žlázek při řasách na okraji očního víčka. Může postihnout různé oblasti oka. Víčko se zduří a je bolestivé jak při pohybu oka, tak i při doteku.

Mezi hlavní příčiny, proč se stafylokoci množí, je zařazována špatná hygiena /stačí dotknout se oka špinavou rukou/, dále nedostatek vitamínů a snížená imunita. Takže prevence jeho výskytu spočívá zejména ve správné výživě, obsahující dostatek vitamínů a v častějším mytí rukou.

Ječné zrno nepatří sice k závažným problémům, ale je nepříjemné. Pokud nepraskne, bude vás trápit asi 10 dnů. Sami se nepokoušejte z něho vymačkávat hnis, ten pouze setřete, až ječné zrno praskne. Dbejte na to, aby vaše ručníky a žínky nepoužíval nikdo z vašeho okolí, protože ječné zrno je nakažlivé.

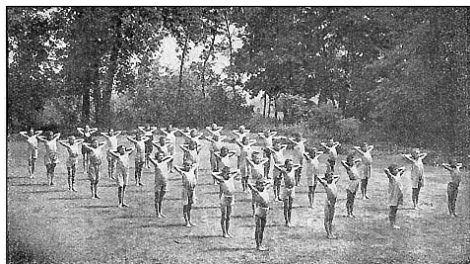
Pokud ječné zrno samo neodezní, zánět a otok se rozšiřuje na celé oko a ječná zrna se opakují, určitě se vyplatí navštívit očního lékaře. V některých vážnějších případech je řešeno i chirurgickým zákrokem.

POJMY Z HISTORIE ČČK

DĚTSKÉ PRAZDNINOVÉ KOLONIE ČSČK

Prvních 5 dětských prázdninových kolonií /osad/ bylo zřízeno divize-mi ČSČK již v roce 1920. Jejich úspěch byl takový, že od roku 1921 je již začaly pořádat místní spolky ČSČK. Někdy se spojilo k pořádání kolonie několik místních spolků ČSČK z určitého kraje, jindy při jejich pořádání spolupracoval ČSČK s příbuznými organizacemi - Masarykovou ligou proti tuberkulóze nebo Okresní péčí. Za prvních 10 let své činnosti zřídil ČSČK 284 prázdninových kolonií pro celkem 14.957 dětí ohrožených tuberkulózou.

Děti do prázdninových kolonií vybíraly místní spolky ČSČK z dispens-zářů pro tuberkulózní. Dozor nad koloniemi vykonával obvykle **místní lékař**, který děti vyšetřil při zahájení a ukončení pobytu a docházel každo-denně do kolonie. V každé kolonii byla i **zkušená ošetřovatelka** a **vůdce kolonie**, pro které ČSČK pořádal zvláštní kurzy.

Děti byly v prázdninových koloniích ČSČK vedeny ke správné životosprávě, k pobytu na čerstvém vzduchu a k pravidelnému odpočinku. Byly účel-ně zaměstnány při-

měřenou prací a tělocvikem, procházkami i koupáním. Musely dbát o pravidelnou osobní hygienu a byly povinny účastnit se společných cviče-ní. Děti, které po odchodu z kolonie potřebovaly další léčení, byly umísťo-vány ve speciálních ústavech.

V prázdninové kolonii byla mládež vedena také k **zásadám Dorostu ČSČK**. Děti se zde samy musely starat o pořádek ve svých místnostech a pomáhat svým menším druhům.

JAK VZNIKLY NÁZVY SVĚTADÍLŮ

Jejich původ je zajímavý a snad kromě Evropy a Ameriky o nich ani z let povinné školní docházky obvykle mnoho nevíme.

EVROPA má původ ve starořecké mytologii, podle níž stejnojmennou královskou dceru unesl zamilovaný nejvyšší řecký bůh Zeus. Název pře-jali Řekové od Semitů, kde "ereb" znamená "večerní soumrak", tj. "země, kde slunce zapadá".

ASIE se jmenuje podle semitského "asu", což znamená "východ, roz-břesk".

AMERIKA je nazvána podle italského mořeplavce a zeměpisce Ameriga Vespucciho, který v letech 1501-1502 obeplul část pobřeží Jižní Ameriky

AUSTRÁLIE pochází z latinského "australis", což znamená "jižní".

AFRIKA má několik výkladů. Může to být buď "člověk z druhé strany" jako označení fénických kolonistů nebo z latinského spojení "a frigo" /bez chladu/ či z berberského "afri" /jeskyně/.

ČTEME STEJNĚ I POZPÁTKU

Odborně se tomu říká "**palindromy**" /tj. slova nebo věty, které se dají číst stejně zleva i zprava a dávají smysl/. Určitě jste již některé slyšeli:

- * Kajak - Radar - Anna
- * Jelenovi pivo nelej
- * Kobyla má malý bok
- * Na mezi ležel i Zeman
- * Máte med ? Jakeš má. Dám šek a jdeme tam.
- * Ital platí
- * Elo, dej kahan na hák. Je dole.
- * Na Maška leje lak šaman
- * Má soli kilo sám
- * Osoba nudila Lídu na boso
- * Nemá Kasal kina, ani klas a kámen
- * Koruny sám mám, má syn úrok ?

/Ze školního časopisu "Tyláček", ZŠ J. K. Tyla v Písku/

NOVÉ ČINNOSTI V ČČK

DEN PRO POMOCNÉ TLAPKY V ROKYCANECH

Právě tak se jmenovala akce, kterou na sklonku září 2002 uspořádal **OS ČČK Rokycany** ve spolupráci s kynology z Rokycan. Podle názvu asi správně předpokládáte, že hlavní roli při ní hrála zvířátka. Máte pravdu - byli to tzv. **asistenční psi**.

Ředitelka Úřadu OS ČČK Rokycany **Ludka Václavíková** k jejímu programu uvedla: "Pořad je zaměřen na podporu výcviku asistenčních psů, což jsou pomocníci lidí upoutaných na invalidní vozík. Výchova takového psa je nesmírně náročná, trvá 6-8 měsíců a jeho cena se proto pohybuje kolem dvou set tisíc korun. Zatímco na výcvik slepečských psů stát přispívá, na výcvik asistenčních psů nikoliv. Proto jsme se rozhodli tuto akci uspořádat".

Návštěvníci, kteří platili dobrovolné vstupné, měli možnost shlédnout ukázky výcviku asistenčních psů-retrivérů v podání **Olgy a Jiřího Tomášů** z Oseku u Rokycan. Žasli nad tím, co Apolenka, Báry, Taira a další psi dovedou. Dále se přesvědčili, jak cvičí služební psi nebo klub Agility z Plzně. Soutěž "**Dítě a pes**" byla určena menším návštěvníkům a součástí programu byla také **prodejná výstava dětských kreseb na psi téma**. Majitelé zvířat zde měli možnost poradit se s veterinářem. O hudební doprovod se postaralo duo Skoby, což je část bluegrassové skupiny Bodlák.

Výtěžek celé zdařilé akce byl věnován na podporu výcviku asistenčních psů. Nechcete podobnou akci zkusit také u Vás ?

NOVÁ CHRÁNĚNÁ DÍLNA ČČK V MLADÉ BOLESLAVI

Obdrželi jsme pozvání **OS ČČK Mladá Boleslav**, abychom navštívili **Chráněnou dílnu JIVA**, a.s., jejímž zřizovatelem je právě OS ČČK Mladá Boleslav. Chráněná dílna ČČK funguje již 10 let /od roku 1992/.

Byli jsme zde již před dvěma lety, ale tentokrát bylo všechno jiné.

Přišli jsme do zcela nového objektu, jehož stavba byla zahájena v listopadu 2001 nikoli sice přímo "na zelené louce", jak se obvykle říká, ale na zakoupeném pozemku uprostřed městské zástavby. Za 10 měsíců /v srpnu 2002/ již se do nových prostor stěhovala nejen Chráněná dílna ČČK, ale také Úřad OS ČČK Mladá Boleslav. Je zde zasedací místnost, učebna pro výuku první pomoci i skladové prostory. V říjnu 2002 pak byl celý nový objekt slavnostně otevřen.

Dne 14. 11. 2002 si jej prohlédl ředitel Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka v doprovodu předsedy OVR ČČK Mladá Boleslav **MUDr. Oldřicha Šlégra** a ředitelky Úřadu OS ČČK Mladá Boleslav **Stanislavy Šmachové**. Chráněná dílna ČČK dnes zaměstnává 12 zdravotně postižených občanů, ale kapacitu má na 15 pracovníků. Jejím obětavým vedoucím je **Ilija Pantlík**, který nejen shání zakázky, ale také musí zabezpečovat každodenní přivážení a odvážení svých zdravotně postižených zaměstnanců do práce.

Sklonili jsme se s úctou před odvahou a výsledky práce OS ČČK Mladá Boleslav v této oblasti.

Mgr. Josef Švejnoha

Ptá se lékař pacienta: Tak co, pane Novák, paměť už se vám lepší ?" Pacient odpovídá: "Lepší, lepší... ale kdo jste, že se o to tak zajímáte ?"

NÁŠ SERIÁL – 140 LET MEZINÁRODNÍHO Hnutí ČERVENÉHO KŘÍŽE - 1. ČÁST

Letos si připomínáme, že uplynulo **140 let od vzniku mezinárodního hnutí Červeného kříže**. Tomuto výročí věnujeme náš celoroční seriál.

Myšlenka na vytvoření celosvětové pomocné organizace se zrodila v hlavě švýcarského obchodníka **Henri Dunanta** v roce 1859 na bojišti bitvy u italského **Solferina**. V písemné podobě potom v jeho knize "**Vzpomínka na Solferino**", která vyšla v Ženevě 8. 11. 1862.

Druhým významným datem je 17. 2. 1863, kdy byl v Ženevě založen **Stálý mezinárodní výbor pro pomoc raněným**, jinak též nazývaný "**výborem pěti**". Tvořili jej: generál **Guillaume Henri Dufour**, dr. **Louis Appia**, dr. **Theodore Maunoir**, **Gustave Moynier** a

Členové prvního Mezinárodního komitétu v Ženevě v r. 1863 (výboru pěti)

Henri Dunant /všechny jsme Vám již v Novinách ČK postupně představili/.

Ustavující mezinárodní konferenci svolal tento výbor do Ženevy na **26.-29. října 1863** /přávě před 140 lety/. Zúčastnilo se jí **36 delegátů** ze **16 evropských zemí**. Na této konferenci byl založen **Mezinárodní výbor Červeného kříže** a schválen znak červeného kříže /obrácená švýcarská vlajka/.

O rok později se v Ženevě sešla další mezinárodní konference a na ní byla dne **22.8.1864** podepsána první "**Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných v polních armádách**". Podepsali ji tehdy přítomní zástupci **16 států** /z mimoevropských jen USA/.

PRVNÍ POMOC

KRVÁCENÍ Z UCHA

Ke krvácení z ucha /zevního zvukovodu/ obvykle dochází při perforaci ušního bubínku nebo u zlomenin lebky. Bubínek může protrhnout cizí předmět zatlačený do ucha, jeho prasknutí může způsobit pád na vodních lyžích, potápění, tlaková vlna po výbuchu, aj.

Příznaky:

a/ U prasklého ušního bubínku

- * možná bolest uvnitř ucha
- * hluchota
- * mírný výtok krve z ucha

b/ U zlomenin lebky:

- * bolest hlavy
- * malé množství krve smíšené s čirým mozkomíšním mokem vytékající z ucha
- * možné bezvědomí

První pomoc:

- * postiženého při vědomí uložte do polohy v poloosedě s hlavou nakloněnou na poraněnou stranu,

aby mohla krev nebo mok volně odtékat z ucha. Stejně postupujeme i při uložení do stabilizované polohy, kdy ještě podkládáme čelo

- * na ucho přiložíme sterilní odsávací obvaz. Nikdy zvukovod neucpáváme, nesnažíme se zastavit odtok krve nebo moku
- * je-li postižený v bezvědomí, zajistíme průchodnost dýchacích cest, případně zahájíme kardiopulmonální resuscitaci
- * i při drobných krváceních z ucha vždy zajistíme zdravotnickou pomoc a odborné vyšetření.

/Příručka první pomoci a Standardy první pomoci/

Lékařský časopis vypsal soutěž o nejlepší odpověď na otázku: "Kdo je to úspěšný lékař?" Zvítězila odpověď: "Úspěšný lékař je ten, kdo dokáže udržet pacienta při životě tak dlouho, než ho příroda vyléčí".

VÍTE, ŽE ... (DECH A HLAS)

- * dýchačí ústrojí začíná **nosem**. Černoši prý dýchají spíše ústy, Eskymáci nosem. Nosní průduchy vdechovaný vzduch ohřívají a částečně i čistí
- * nos přechází v **nosohltan**, kde se nachází i **mandle**, které zneškodňují mnohé původce nakažlivých onemocnění
- * nosohltan přechází v **hrtan**, což je trubička složená z chrupavčitých prstýnků. Při polykání se vstup do hrtanu zakrývá **hrtanovou záklopkou**
- * uprostřed hrtanu jsou uloženy **hlasivky**, tvořené dvěma tenoučnými vazy vedle sebe. Hlasivky se rozechvíávají proudem vzduchu a vzniká hlas
- * hlasivky se dokáží natahovat, smršťovat, zužovat, přibližovat i oddalovat. Kolem hlasivek proudí vzduch rychlostí 20 m/s, při hlubším vdechu 36 m/s. Když člověk kašle, jde o rychlost 120 m/s, což je rychlost cyklonu
- * hrtan přechází v **průdušnici**, průdušnice se větví na levou a pravou **průdušku**. Průdušky přecházejí v **průdušinky** a průdušinky v **plicní sklípky**, jejichž počet se udává na 5-8 milionů.
- * plicní sklípky nasedají na průdušinky a jedná se o tenké blanky potažené hustou sítí krevních vlásečnic.

KVÍZ ZNALOSTÍ O LIDSKÉM TĚLE

1. Víte kolik % hmotnosti těla tvoří lidský mozek ?
2. Zkusíte si tipnout, kolik litrů mateřského mléka za rok "vyrobí" kojící žena ?
3. Dokážete odhadnout, kolik vlasů nám každý den vypadne ?
4. Víte z kolika kostí se skládá chodidlo vaší nohy ?
5. Kolik svalů se zapojí do práce při každém vašem kroku ?

Správné odpovědi:
 1. Mozek tvoří jen 2 % hmotnosti těla /1,400 g/.
 2. Kojící žena ročně "vyrobí" 200 litrů mateřského mléka.
 3. Denně nám vypadne 4. Chodidlo tvoří 26 kostí.
 5. Každý náš krok zajišťuje 200 svalů.

RADA PRO VÁS...

JAK VYBÍRAT BRÝLE

Brýle již dávno považujeme nejen za běžnou věc denní potřeby, ale také za módní doplněk. Především ženy chtějí nejen dobře vidět, ale také s brýlemi dobře vypadat. Při výběru obrouček byste měli přihlížet ke tvaru obličeje, barvě očí, vlasů i odstínu pleti. Pokusíme se Vám při výběru poradit:

Vlasy	Oči	Plet	Barva obroučky
Světlé	modré	světlá	tmavá, želvovina, zlatá, perleť
Kaštanové	hnědé	středně	želvovina, eben, mahagon
Hnědé	zelené	nevýrazná	tmavá /nikdy pastelové barvy/
Rezavé	hnědé	světlá	želvovina, křišťál, zelená
Šedé	kaštanové	světlá	světlá, želvovina, zlatá
			křišťál, zlatá, růžové, lila

Ke **kulatému obličejí** se hodí jemná obroučka, jejíž tvar se směrem nahoru rozšiřuje, aby se narušil dojem "koule".

Ke **čtverhrannému obličejí** se hodí obroučka, která prodlužuje linii obočí, je všude stejně silná a lehce se zaobljuje jen v rozích.

Ovalnému obličejí vyhovují téměř všechny tvary obrouček. Můžete si dovolit módní, třeba i exkluzivní brýle.

K **trojúhelníkovému obličejí** se hodí užší obroučky, které nejsou tvarované v ostrých úhlech. Zmírňují masivnost lícních kostí.

CHRUDIMSKÉ DĚTI POMOHLY MATEŘINCE

Se zpěvem přivezli dospělí a děti z Chrudimi počátkem října loňského roku peníze a hračky do Mateřské školy v Zeyerově ulici v **Českých Budějovicích**, která byla těžce postižena povodněmi 2002.

Ředitelka této mateřské školy **Vlasta Sedláková** neskryvala dojetí, když přebírala z rukou ředitelky Úřadu OS ČČK Chrudim **Anny Alt-richterové** částku **10.925** korun z výtěžku chrudimského benefičního koncertu uspořádaného Mateřskou školou Sv.Čecha: "Vám je do zpěvu, u nás je to obráceně. Je nám spíše do pláče. Škoda na budově byla odhadnuta na 5,5 milionu korun a dalších 2,7 milionu korun na vybavení. Ale teď se naši dvakrát zatopené mateřince již dýchá lépe. Již jsme se odrazili ode dna. Našich 65 školáčků, kteří spolu s učitelkami navštěvují okolní mateřské školy, již se netrpělivě těší na návrat do své školičky. Všem Vám moc děkujeme."

Částku **10.000** korun přidali i chrudimští dobrovolní hasiči. Ti zde pomohli již jednou, když v Havlíčkově kolonii pracovali jako záchranáři v loňských srpnových popovodňových dnech.

Atmosféru chrudimského benefičního koncertu /o němž jsme psali již v minulém čísle Novin ČK/ přiblížila za dětský soubor Klíčenky **Lucka Průšová**: "Nebylo to naše obyčejné vystoupení. Určitě jsme se všichni snažili o trochu víc než jindy".

Dodejme, že obdobným způsobem přivezli chrudimští se zpěvem stejnou částku do obdobně postižené mateřské školy ve středočeských **Štěchovicích**. Patří jim i naše velké poděkování.

FRÝDEK-MÍSTEK POMÁHAL PRACHATICÍM

OS ČČK Frýdek-Místek předal v listopadu 2002 Dětskému domovu a speciálním školám v **Žichovci**, okres Prachatice, v rámci humanitární pomoci **177.000,- Kč**. Jedná se o finanční prostředky, které poskytli občané okresu Frýdek-Místek pro postižené povodněmi 2002. O umístění finančního daru rozhodla Oblastní výkonná rada ČČK ve Frýdku-Místku na základě čtyř předložených návrhů. Prostředky budou využity na zabezpečení sociálních potřeb zdevastovaného Domova.

Kromě této pomoci bylo předáno více jak **30 tun** materiální humanitární pomoci obcím v okresech České Budějovice, Litoměřice, Děčín, Ústí nad Labem a Třebíč.

Českému červenému kříži ve Frýdku-Místku pomáhalo při pomoci postiženým povodněmi přes 300 dobrovolníků. Ve **35** zřízených sběrných střediscích ČČK bylo zapojeno **20** členů Humanitárních jednotek ČČK. Velmi pomohla Mládež ČČK.

Český červený kříž ve Frýdku-Místku děkuje všem, kteří pomohli postiženým katastrofickými povodněmi. *Ivan Mitana, předseda*

BENEFIČNÍ KONCERT "DĚTI DĚTEM" V ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Benefiční koncert "Děti dětem" se uskutečnil v Roškotově divadle v Ústí nad Orlicí dne 23. 10. 2002 a uspořádal jej OS ČČK Ústí nad Orlicí. Program zajišťovaly mateřské školy Dělnická, Heranova, Pod Lesem, Na Výsluní a Základní umělecká škola Jaroslava Kociána z Ústí nad Orlicí, obor taneční a pěvecký sbor. Akci podpořil i **Václav Faltus**. Na benefiční koncert přijeli zástupci z mateřských škol a městských úřadů z celého okresu.

Výtěžek z benefičního koncertu "Děti dětem", který činil **16.200,- Kč**, byl věnován mateřské škole v Bohušovicích nad Ohří a mateřské škole v obci Obrhřtíví. Dále byla předána mateřským školám částka **20.000,- Kč**, kterou věnovala fir-

ma **Fiko Česká Třebová**. Finanční prostředky byly mateřským školám předány 8. 11. 2002. Materiální pomoc, kterou OS ČČK Ústí nad Orlicí pro obě mateřské školy zajišťoval, byla předána dne 12. 11. 2002. Odvoz humanitární pomoci uskutečnila Armáda ČR.

Jiří Preclík, ředitel Úřadu OS ČČK Ústí nad Orlicí

DAR HOTELU MARRIOTT

Významný příspěvek na povodňový účet Fondu humanity ČČK určený pro pomoc posti-

ženým povodněmi 2002 poskytl **hotel Marriott** v Praze, který je součástí řetězce **Renaissance Hotels**. Dne 1. 11. 2002 předal jeho generální manažer **Rupprecht Queitsch** řediteli Úřadu ČČK **JUDr. Jirím Procházkovi** symbolický šek na částku **834.200,- Kč**.

BRITISH SCHOOL PŘÍSPĚLA NA POVODNĚ

Dne 18. 11. 2002 převzali vedoucí úseků Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha** a **Helena Jůzlová** v British School v Praze 6 symbolický šek na částku **5.000,- Kč**. Právě tolik činil výtěžek dobročinného bazaru, který ve prospěch postiženým povodněmi uspořádaly děti této školy.

ČČK POMÁHÁ STAVĚT POVODŇOVÉ DOMKY V KLECH

Na samém konci listopadu 2002 se v obci **Kly** na Mělnicku, která patřila k nejpostiženějším loňskými ničivými povodněmi, konala malá slavnost. I když se zde již od září 2002 pilně staví nové domky pro rodiny, které při povodních o své bydlení přišly, dříve nebyl čas, aby se zde sešli představitelé těch institucí a organizací, které v obci Kly pomáhají.

Postižení obyvatelé zatím bydlí v provizorních obytných buňkách, ale přímo naproti nim jim již takřka před očima vyrůstají nové domky. Právě mezi nimi dne 29. 11. 2002 poklepal předseda Senátu ČR **Petr Pithart** kladívkem na symbolický základní kámen stavby souboru těchto povodňových domků. Přítomen byl i ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** jako představitel humanitární organizace, která z povodňového účtu Fondu humanity ČČK přispívá nejpostiženějším rodinám na každý ze **40** domků částkou **300.000,- Kč**.

STAV POVODŇOVÉHO ÚČTU FONDU HUMANITY ČČK

Ke 31. 12. 2002 se na povodňovém účtu Fondu humanity ČČK sešlo celkem **98.693.376,- Kč**. Ke stejnému datu bylo na pomoc postiženým povodněmi z této částky použito celkem **35.140.011,92 Kč**. K dalšímu použití na zpracované projekty pomoci tak ještě zbývá celkem **63.533.364,12 Kč**.

Rozařený pacient říká lékaři: "Ty prášky na potenci, které jste mi dal před 14 dní jsou báječné". - "To mě těší. A co tomu říkáte manželka?" - "To nevím, já ještě nebyl doma!"

DOBRY ČLOVĚK JEŠTĚ ŽIJE

Vypůjčili jsme si název románu francouzského spisovatele Romaina Rollanda pro připomenutí zásluh britského občana **Nicholase Wintona**. Člověka, který v roce **1939** zachránil životy více než 700 dětí z tehdy okupovaného Československa.

Od 14. 3. do 2. 8. 1939 odjelo z Wilsonova nádraží v Praze osm vlakových transportů a dovezlo do Velké Británie 669 ohrožených dětí, které našly domov v náhradních rodinách. Prvních 22 dětí odletělo do Velké Británie letadlem již 12. 1. 1939, dalším 29 dětem pomohl vycestovat **pod patronací Švédského červeného kříže do Švédska**.

Nicholas Winton se narodil v Londýně 19. 5. 1909. Po absolvování vyšší střední školy začal pracovat jako bankovní úředník. V prosinci 1938 odjel s přítelem Martinem Blackem do Prahy. Ten měl z pověření Britského výboru pro uprchlíky z Československa pomáhat dostat z ohrožené země dospělé uprchlíky. Nicholas Winton si tehdy uvědomil, že stejně ohroženy jsou také děti a v následujících 8 měsících se na ně zaměřil. Odeslal stovky dopisů státním institucím i charitativním organizacím v řadě zemí. Zdaleka ne všude uspěl. Ale nevzdal se. A kdyby nevpukla 1. září 1939 druhá světová válka, bylo by zachráněných dětí daleko více. Poslední transport s 250 dětmi, který měl odjet právě 1. 9. 1939, už z Prahy neodjel.

Winton se vrátil do Velké Británie a nastoupil do práce v **misí Mezinárodního červeného kříže**. Působil s ním i na území tehdy ještě neobsazené Francie, ještě v uniformě Červeného kříže pomáhal v roce 1941 v Coventry po zničujícím náletu. Poté pracoval v anglickém královském letectvu. Po válce se zapojil do práce v **Mezinárodní organizaci pro uprchlíky**.

Nicholas Winton o svém činu neřekl ani vlastní manželce Gretě. A právě ta po 50 letech při úklidu půdy našla starý zažloutlý sešit zachycující osudy stovek dětí. Pak teprve přišla ocenění. Řád britského impéria /1983/, český řád T. G. Masaryka /1998/, titul "Spravedlivý mezi národy" /2002/ i povýšení do rytířského stavu /2002/. Slovenský režisér **Matej Mináč** o něm natočil film "**Nicholas Winton - síla lidskosti**". Tento film získal v roce 2002 sošku Emmy, obdobu filmových Oscarů v kategorii dokumentárních filmů. Opakovaně jej v roce 2002 odvysílala i Česká televize.

Skromného 94-letého Nicholase Wintona dodnes milují tisíce členů rodin tehdy zachráněných dětí. S úctou se před ním sklání všichni slušní lidé světa. Připojujeme se k nim s hrdosťou na to, že část jeho záslužné životní cesty byla aktivně spojena právě s Červeným křížem.

Mgr. Josef Švejnoha

VÝROČÍ ROKU 2003 V ČERVENÉM KŘÍŽI

Letošní rok přináší několik významných "kulatých" výročí v mezinárodním i českém hnutí Červeného kříže či s ním úzce spojených. V jednotlivých číslech Novin ČK si je postupně připomeneme.

Jedná se o:

- * 140 let od založení Mezinárodního výboru ČK /1863/
- * 135 let působení Červeného kříže na našem území /1868/
- * 55 let od vzniku Světového dne Červeného kříže /1948/
- * 55 let od vzniku Národní transfúzní služby /1948/
- * 40 let od udělení Nobelovy ceny za mír Mezinárodnímu výboru ČK a Lize společností ČK a ČP /1963/
- * 10 let činnosti Českého červeného kříže /1993/

PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

135 let působení Červeného kříže na našem území

Je to už neuvěřitelných 135 let a musíme se vrátit dokonce do předminulého století. Psal se rok 1868 a na našem dnešním území bylo Království české jako součást Rakousko-uherského císařství. Působila zde Rakouská společnost Červeného kříže. Jedním z jejích nejdůležitějších zemských spolků byl od svého založení "**Vlastenecký pomocný spolek pro Království české**". Jeho stanovy schválilo c.k.místodržitelství právě před 135 lety dne **5. září 1868** pod čj. 47258. Originál stanov tohoto spolku je uložen v archivu ministerstva vnitra. K prvotním zájmovostem patří, že "Vlastenecký pomocný spolek pro Království české" byl přijat za členu říšského svazu až o 11 let později - 2. listopadu 1879.

Kdybychom se pokusili sestavit žebříček podle časové posloupnosti vzniku a toho, jak jednotlivé vlády schvalovaly stanovy národních společností ČK, figurovalo by dřívější Československo, a dnešní Česká republika, na velmi čestném 13. místě. Tento pomyslný žebříček by vedly Belgie, Španělsko, Francie a Itálie, kde vlády schválily stanovy národních společností ČK ještě v první polovině roku 1864. Kolébka hnutí Červeného kříže - Švýcarsko - zaujímá až 8. místo, s datem o plně dva roky starším. Rakouská společnost ČK za datum svého vzniku uvádí 17.5.1867.

Lékař se ptá pacienta: "Kouříte?" - "Jen jednou jsem to zkusil a bylo to odporné". - "Pijete?" - "No, jednou jsem se opil a bylo to hnusné". - "Máte děti?" - "Jen jedno..."

Z dalších pro zajímavost uvedme 3.5.1867, kdy vznikla Ruská společnost ČK, v roce 1870 pak národní společnosti na území států bývalé Jugoslávie, dále Dánska a Rumunska, o rok později v Japonsku, v roce 1879 na území Maďarska a teprve v roce 1881 v USA.

Na VIII. celostátním sjezdu ČSČK v Brně dne 16. června 1979 oznámil delegát MV ČK, že Mezinárodní výbor ČK na základě dokumentů předložených FV ČSČK uznal za rok založení organizace Červeného kříže na území Československa rok 1868. Blahopřál tehdy ČSČK k tomu, že se zařadila mezi nejstarší organizace ČK v Evropě a na světě vůbec.

CO VÁM PŘINESLY NOVINY ČK V ROCE 2002?

- * vyšlo **6** čísel v celkovém rozsahu **80** stran
- * přinesly celkem **350** článků
- * zveřejnily **110** zpráv z regionů
- * zařadily **236** fotografií a kreseb
- * a také přinesly **60** vtípů a anekdot z lékařského prostředí, **5** příloh /ČK a Evropská unie, reklama na výrobky Hartmann Rico, Povodně 2002, Mezinárodní humanitární právo, Anketa čtenářů Novin ČK/.

MUZEUM JAKO NADPLÁN MS ČČK UHRÍNĚVES

Červený kříž je ta stále podávaná ruka potřebným, podpora všeho, co je dobré. Silná organizace ČČK v městě Uhřetěves. Praha 22, se věnuje i tomu, co přijímá lidem život. Pravidelně zde pořádají koncerty, vždyť ve vedení OS ČČK Praha 10, kam Uhřetěves patří, je pěvkyně **Naďa Šormová**.

Po letech snažení se další uhřetěvské aktivistice **Libuši Votavové** podařilo získat radnici a nadšence z řad ČČK i mimo něj, aby se opět otevřelo **městské muzeum**. To fungovalo pouze v letech 1925 - 1939. Po válce inventář odštěhovali do archivu a muzea v Říčanech.

Radnice získávala finance, přispěli občané penězi i novými exponáty, takže v barokní budově bývalého cukrovaru, v prostorách tehdejších chlévů, teď nádherně renovovaných, se otevřelo muzeum a koncertní sál.

Při prosincové vernisáži, než starosta **Milan Coller** přestříhl uzavírací pásku výstavních prostor, přiznal, že nemohl odolat úsilí jeho bývalé paní učitelky Votavové a plně se připojil k její snaze, co nejrychleji obnovit městské muzeum. Veleúčast při jeho otevření ukázala, že Uhřetěvští jsou na své muzeum hrdí - a Červený kříž k tomu výrazně pomohl.

-stka-

DÁRCI KRVE NA PRAŽSKÉM HRADĚ

Již tradičně se v předvánočním čase konalo přijetí delegace mnohonásobných bezpříspěvkových dárců krve na Pražském hradě. V loňském roce to bylo 5. 12. 2002 a dárci krve v doprovodu delegace představitelů ČČK tentokrát přijala manželka prezidenta republiky **Dagmar Havlová**. Ta také v úvodním přivítání, ale i v následující srdečné besedě, vysoce ocenila obětavost bezpříspěvkových dárců krve, kteří zcela samozřejmě darují kus sebe ve prospěch záchrany životů a zdraví svých spoluobčanů.

Manželce prezidenta republiky poděkoval první viceprezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph.D.**, který má za sebou již 220 odběrů krve a je nositelem Zlatého kříže I. třídy. Spolu s ním dárci krve na Pražský hrad doprovázel i **Adolf Šťastný**, člen Výkonné rady ČČK a jeden ze dvou prvních nositelů zlaté Plakety prof. Janského za 40 bezpříspěvkových odběrů krve z roku 1971.

Besedovat se symbolickou sklenkou červeného vína v ruce bylo o čem, neboť zážitků z vlastních odběrů krve má každý z dárců krve mnoho, ale čas byl neúprosný. První dámu republiky volaly její další povinnosti. Pro dárci krve, z nichž každý zastupoval více než 30.000 BDK z naší republiky, čekala prohlídka reprezentačních prostor Pražského hradu.

Mgr. Josef Švejnoha

MÍSTA SPOJENÁ S ČERVENÝM KŘÍŽEM

MUZEUM SLOVENSKEHO ČK V MARTINĚ

Při výletu na Slovensko jej najdete v **Martině na Moyzesově ulici v domě č.1** - budově bývalého Dispensária. Spolu s Muzeem Slovenského ČK zde sídlí i sekretariát Územního spolku Slovenského ČK regionu Turiec.

Město Martin má bohatou tradici Červeného kříže. V letech 1926-1938 bylo právě zde sídlo Slovenské divize ČSČK. Byla to zásluha dr. Alice Masarykové, první předsedkyně ČSČK, která se svými rodiči a sourozenci často na prázdniny zajížděla do nedaleké Bystričky.

Muzeum Slovenského ČK v Martině bylo slavnostně otevřeno **24. 2. 2000**. Jeho ředitelkou je **PhDr. Zora Mintálová**. Pro návštěvníky je muzeum otevřené od počátku května do konce října, vždy od úterý do soboty od 10,00 do 17,00 hod.

A co v něm můžete nalézt? Samozřejmě doklady o dějinách a vývoji Červeného kříže na Slovensku. Je to především výstava "**Červený kříž v době míru a válek**", která je realizovaná ve třech výstavních prostorách na panelech, ve vitrinách i ve volném prostoru. Najdete zde více než 250 fotografií, písemné dokumenty i trojrozměrné exponáty. Díky darům zejména starších členů Červeného kříže se zde mohou prezentovat takové vzácnosti, jakými je např. průkaz dobrovolné ošetřovatelky ze Slovenska z roku 1915. Muzeum se zabývá i systematickou dokumentační a výzkumnou činností.

Za necelé 3 roky existence již Muzeum Slovenského ČK v Martině navštívila nejen řada zahraničních delegací, ale především mnoho skupin dětí a mládeže ze škol a také z Územních spolků Slovenského ČK.

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

Ve dnech **9. - 15. 12. 2002** uskutečnila firma **Relay** ve spolupráci s **Českým červeným křížem** ve svých **31** prodejnách ve **21** městech ČR

propagačně motivační kampaň zaměřenou na výuku a poskytování první pomoci. Mottem kampaně se symbolem medvídko bylo "**Poskytnutí první pomoci je snadné a zvládné to každý**". Kampaň současně probíhala v **11** evropských zemích.

Každý z více než **50.000** návštěvníků prodejen Relay v ČR v tomto týdnu obdržel propagační leták k první pomoci s nabídkou, kde se může základy první pomoci naučit.

Pomozte nám pomáhat
Fond humanity ČČK
číslo konta
10030-7334-011/0100
Komerční banka Praha 1

MĚSTA MEZINÁRODNÍCH KONFERENCÍ ČERVENÉHO KŘÍŽE

KARLSRUHE

V německém městě Karlsruhe se konala před 115 lety - v roce **1887** - v pořadí teprve **4. Mezinárodní konference ČK**.

Někdejší sídelní město bádenského velkovévodství bylo založeno v roce 1715. Výstavba na přelomu 18. a 19.st. mu vtiskla barokní a zejména klasicistický ráz.

Město se rozkládá v rovině pod výběžkem Schwarzwaldu 55 km od Stuttgartu při pravém břehu Rýna, se kterým je spojeno průplavem. Má zajímavý půdorys - kolem zámeckého areálu vede okružní komunikace, ze které se paprskovitě rozbíhá 25 ulic a lesních alejí.

Dominantou města je trojkřídový barokní rezidenční zámek, k němuž přiléhá zámecký park. V zámku dnes sídlí Bádenské zemské muzeum. Z

dalších staveb je pozoruhodná barokní radnice a štěpánský kostel. V Karlsruhe sídlí **Spolkový soudní dvůr** a **Spolkový ústavní soud** a je zde také nejstarší vysoká škola technická v Německu /založená v roce 1825/. Z dalších pozoruhodných muzeí připomeňme Dopravní muzeum a Muzeum hornorýnských básníků. Město je velkým dopravním a průmyslovým střediskem - mj do zdejší rafinerie ropy ústí ropovody z francouzských a italských přístavů.

Městem Karlsruhe končíme seriál, v němž jsme Vám během více než 3 let představili celkem **19** světových měst, v nichž se konalo dosavadních **27** Mezinárodních konferencí ČK.